

REPUBLIKA SLOVENIJA
VIŠJE DELOVNO
IN SOCIALNO SODIŠČE

Evidenčna številka: VDS00005847

Datum odločbe: 05.10.2017

Senat: mag. Biserka Kogej Dmitrovič (preds.), mag. Aleksandra Hočevar Vinski (poroč.), Samo Puppis

Področje: DELOVNO PRAVO - OBLIGACIJSKO PRAVO - ODŠKODNINSKO PRAVO

Institut: trpinčenje na delovnem mestu (mobbing) - mobing - odškodninska odgovornost delodajalca - izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi - neupravičen izostanek z dela - vročitev odpovedi - nepremoženjska škoda

Zveza: ZDR-1 člen 7, 7/4, 8, 47, 88, 88/4, 110, 110/1, 110/1-4, 111, 111/3, 177.. OZ člen 131, 179.

Jedro

Ustavno sodišče RS je z odločbo opr. št. U-I-200/15, Up-936/15 z dne 16. 3. 2017 v postopku za oceno ustavnosti četrty odstavka 88. člena ZDR-1 razveljavilo. Ugotovilo je namreč, da ureditev vročitve odpovedi pogodbe o zaposlitvi delavcu po pošti, na podlagi katere se odpoved, ki je delavec do izteka roka za prevzem na pošti ni prevzel, vrne pošiljatelju, v součinkovanju s pravili o materialnih in prekluzivnih rokih, lahko pripelje do izgube sodnega varstva zoper odpoved pogodbe o zaposlitvi. Druga tožnica torej v pritožbi utemeljeno uveljavlja nezakonito vročitev izredne odpovedi, ki ji jo je podala tožena stranka, kar torej spreminja ključno ugotovitev sodišča prve stopnje o tem, da izredna odpoved, ki jo je podala druga tožnica, ni mogla učinkovati. Zaradi napačno zavzetega stališča, da izredna odpoved druge tožnice ni mogla imeti veljavnih učinkov, je sodišče prve stopnje preuranjeno zavrnilo zahteve druge tožnice.

Ugotovljena ravnanja tožene stranke (tožena stranka je prvi tožnici je že naslednji dan zatem, ko je nastopila bolniški stalež, onemogočila dostop do elektronske pošte, v njeno pisarno je premestila sodelavca, njene delovne naloge pa razdelila med druge zaposlene; zakoniti zastopnik tožene stranke A.A. se je na sestankih s člani družine B. obnašal nedostojno in neprimerno...) predstavljajo sistematično izrinjanje tožnikov iz delovnega razmerja in s tem prepovedano trpinčenje na delovnem mestu.

Izrek

I. Pritožbi druge tožnice se v celoti ugodi, pritožbi tožene stranke pa delno ugodi in se izpodbijani del sodbe:

- delno spremeni v točkah I/1.a in v II/1 izreka tako, da se v tem delu na novo glasi:

II. "I/1.a Tožena stranka je dolžna prvi tožnici v roku 8 dni plačati odškodnino za nematerialno škodo v znesku 1.400,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 2. 10. 2015 do plačila. V presežku, tj. za 18.600,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 2. 10. 2015 do plačila, se zahtevek iz tega naslova

zavrne.

II/1. Tožena stranka je dolžna drugi tožnici v roku 8 dni izplačati odškodnino za nematerialno škodo v znesku 1.500,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 2. 10. 2015 do plačila. V presežku, tj. za 18.500,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 2. 10. 2015 do plačila, se zahtevek iz tega naslova zavrne."

- delno razveljavi, in sicer v točkah II/2 in II/3, v zavrnilnem delu točke II/4, v zavrnilnem delu točke II/6, v točki II/7, v ugodilnem delu točke III, v točki IV in v delu točke V izreka o tem, da druga tožnica in tožena stranka sami krijeta svoje stroške postopka, ter se zadeva v tem obsegu vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje.

III. V preostalem se pritožba tožene stranke zavrne in se potrdi nespremenjeni in nerazveljavljeni izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje.

IV. Odločitev o pritožbenih stroških se pridrži za končno odločbo.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je toženi stranki naložilo, da je dolžna prvi tožnici v roku 8 dni:

- izplačati odškodnino za nematerialno škodo v znesku 3.200,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 2. 10. 2015 do plačila; v presežku (za 16.800,00 EUR vključno z zakonskimi zamudnimi obrestmi) je zahtevek zavrnilo (I/1.a točka izreka);

- obračunati odškodnino za materialno škodo v bruto znesku 612,73 EUR, od tega zneska odvesti davke in prispevke, prvi tožnici pa izplačati ustrezen neto znesek z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 2. 10. 2015 do plačila; kar je prva tožnica zahtevala drugače (brez odvoda davkov in prispevkov), je zavrnilo (I/1.b točka izreka);

- plačati odpravnino v znesku 1.050,40 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 19. 6. 2015 do plačila (I/2. točka izreka);

- obračunati odškodnino zaradi neizrabljenega odpovednega roka v znesku 2.625,90 EUR, od tega zneska odvesti davke in prispevke, prvi tožnici pa izplačati ustrezen znesek z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 19. 6. 2015 do plačila; v presežku (za plačilo 175,17 EUR, brez odvoda davkov in prispevkov), je zahtevek zavrnilo (I/3. točka izreka);

- za marec 2015 obračunati plačo v bruto znesku 2.626,00 EUR, za april 2015 v bruto znesku 2.433,42 EUR, za maj 2015 v bruto znesku 2.202,45 EUR in za junij 2015 v bruto znesku 1.575,60 EUR, od teh zneskov plačati razliko davkov in prispevkov, prvi tožnici pa izplačati pripadajočo neto plačo z zakonskimi zamudnimi obrestmi od zapadlosti posameznih mesečnih zneskov do plačila; kar je prva tožnica iz tega naslova zahtevala drugače, je zavrnilo (I/4. točka izreka);

- povrniti stroške za prehrano med delom za marec 2015 v znesku 134,64 EUR, za april 2015 pa v znesku 73,44 EUR, z zakonskimi zamudnimi obrestmi od zapadlosti posameznih mesečnih zneskov do plačila

(I/5. točka izreka);

- obračunati regres za letni dopust za leto 2014 v znesku 789,15 EUR, za leto 2015 pa sorazmerni del regresa v znesku 328,18 EUR, od teh zneskov odvesti davek in prvi tožnici izplačati ustrezen neto znesek z zakonskimi zamudnimi obrestmi od zapadlosti posameznega zneska do plačila; kar je prva tožnica zahtevala drugače, je zavrnilo (I/6. točka izreka).

Zavrnilo je tožbeni zahtevek, da je tožena stranka dolžna v roku 8 dni prvi tožnici plačati 5.122,50 EUR (I/7. točka izreka).

Sodišče prve stopnje je nadalje toženi stranki naložilo, da je dolžna drugi tožnici v roku 8 dni izplačati odškodnino za nematerialno škodo v znesku 3.500,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 2. 10. 2015 do plačila; v presežku (za znesek 16.500,00 EUR) je zahtevek zavrnilo (II/1. točka izreka).

Zavrnilo je zahtevke druge tožnice, da ji je tožena stranka dolžna v roku 8 dni plačati odpravnino v znesku 37.275,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 24. 6. 2015 do plačila (II/2. točka izreka), ter da ji je dolžna v roku 8 dni plačati odškodnino zaradi neizrabljenega odpovednega roka v znesku 10.650,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 24. 6. 2015 do plačila (II/3. točka izreka).

Toženi stranki je naložilo, da je dolžna drugi tožnici v roku 8 dni:

- obračunati plačo za marec 2015 v znesku 5.325,00 EUR bruto, od tega zneska plačati razliko davkov in prispevkov, drugi tožnici pa izplačati ustrezno neto plačo z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 19. 4. 2015 do plačila (prvi odstavek II/4. točke izreka); v presežku, tj. plačo za april 2015 v bruto znesku 5.325,00 EUR, za maj 2015 v bruto znesku 5.325,00 EUR in za junij 2015 v bruto znesku 4.082,50 EUR, vključno z zakonskimi zamudnimi obrestmi, je zahtevek zavrnilo (drugi odstavek II/4. točka izreka);

- povrniti stroške za prehrano med delom za marec 2015 v znesku 134,64 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 19. 4. 2015 dalje do plačila (II/5. točka izreka);

- obračunati regres za letni dopust za leto 2014 v znesku 789,15 EUR, za leto 2015 pa sorazmerni del regresa v znesku 197,67 EUR, od teh zneskov odvesti davek in drugi tožnici izplačati ustrezne neto zneske z zakonskimi zamudnimi obrestmi od zapadlosti posameznega zneska do plačila (prvi odstavek II/6. točke izreka); kar je druga tožnica zahtevala več (za 131,14 EUR) ali drugače (izplačilo bruto zneska), je zavrnilo (drugi odstavek II/6. točka izreka).

Zavrnilo je tožbeni zahtevek, da je tožena stranka dolžna drugo tožnici v roku 8 dni plačati 13.297,50 EUR (II/7. točka izreka).

Toženi stranki je naložilo, da je dolžna tretjemu tožniku v roku 8 dni:

- plačati odškodnino za nematerialno škodo v znesku 2.000,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 2. 10. 2015 do plačila; višji zahtevek (za 18.000,00 EUR) je zavrnilo (III/1. točka izreka);

- plačati odpravnino v znesku 3.180,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 24. 6. 2015 do plačila (III/2. točka izreka);

- obračunati odškodnino zaradi neizrabljenega odpovednega roka v znesku 5.653,12 EUR, od tega zneska odvesti davke in prispevke, tretjemu tožniku pa izplačati ustrezen neto znesek z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 24. 6. 2015 do plačila; kar je tretji tožnik iz tega naslova zahteval več ali drugače, tj. 353,54 EUR, brez odvoda davkov in prispevkov z obrestmi že od 19. 6. 2015, je zavrnilo (III/3. točka izreka);
- obračunati plačo za mesece marec, april in maj 2015 v bruto zneskih 5.300,00 EUR, za junij 2015 pa v bruto znesku 4.063,41 EUR, od teh zneskov plačati razliko davkov in prispevkov in tretjemu tožniku izplačati ustrezno neto plačo z zakonskimi zamudnimi od zapadlosti posameznih mesečnih zneskov do plačila; kar je tretji tožnik zahteval drugače, je zavrnilo (III/4. točka izreka);
- povrniti stroške za prehrano med delom za marec 2015 v znesku 134,64 EUR, za mesec april 2015 pa v znesku 134,64 EUR, z zakonskimi zamudnimi obrestmi od zapadlosti posameznih zneskov do plačila; v presežku, tj. za znesek 134,64 EUR, je zahtevek zavrnilo (III/5. točka izreka sodbe);
- obračunati sorazmerni del regresa za leto 2015 v znesku 328,81 EUR, od tega zneska odvesti davek, tretjemu tožniku pa izplačati ustrezen neto znesek z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 2. 7. 2015 do plačila; v presežku, tj. regres za letni dopust za leto 2014 v znesku 789,15 EUR in izplačilo bruto zneska za leto 2015, je tožbeni zahtevek zavrnilo (III/6. točka izreka).

Ugotovilo je, da terjatev tožene stranke zoper tretjega tožnika v znesku 41.700,00 EUR, vključno z zakonskimi zamudnimi obrestmi od zapadlosti posameznih delov glavnice dalje do plačila, ne obstoji (IV. točka izreka).

Odločilo je še, da vsaka stranka krije svoje stroške postopka (V. točka izreka).

2. Zoper navedeno sodbo se pritožujeta druga tožnica in tožena stranka.

3. Druga tožnica se pritožuje zoper II/2., II/3. in II/7. točke izreka, zoper zavrnilna dela II/4. in II/6. točke izreka ter zoper odločitev o stroških postopka v V. točki izreka, da sama krije svoje stroške postopka, in sicer zaradi zmotne uporabe materialnega prava in zmotne ter nepopolne ugotovitve dejanskega stanja. Nasprotuje ugotovitvi sodišča, da izredna odpoved, ki jo je sama podala toženi stranki, nima učinka. Sodišču očita, da se ni opredelilo do njenih navedb, da je tožena stranka s tem, ko je podala odpoved, izvedla sprevržen maneuver. Z izredno odpovedjo tožene stranke vse do prejema odgovora na tožbo ni bila seznanjena, zato zoper njo niti ni mogla uveljavljati sodnega varstva. Ker pošiljke z izredno odpovedjo zaradi hudega stresa ni pravočasno prevzela, se je ta vrnila k pooblaščenca tožene stranke. Opozarja na odločitev Ustavnega sodišča RS opr. št. U-I-200/15-12, Up-936/15-14 z dne 28. 9. 2016, s katero je bil razveljavljen četrti odstavek 88. člena ZDR-1. Ker je bil način, na katerega ji je tožena stranka vročila izredno odpoved, neustaven, je treba šteti, da vročitev ni bila nikoli opravljena. Nasprotuje tudi odločitvi o stroških postopka. Pritožbenemu sodišču predlaga, da izpodbijani del sodbe spremeni tako, da zahtevku v celoti ugodi, oziroma da izpodbijani del sodbe razveljavi in zadevo v tem obsegu vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje.

4. Tožena stranka se pritožuje zoper ugodilne dele I., II. in III. točke izreka, zoper ugotovitev v IV. točki izreka, da v pobot uveljavljana terjatev ne obstoji ter zoper odločitev o stroških postopka v V. točki izreka, da sama nosi svoje stroške postopka. Uveljavlja vse tri pritožbene razloge po 338. členu ZPP. Navaja, da sodišče ne bi smelo izvesti dokaza s postavitvijo sodnega izvedenca medicinske stroke, saj ta dokazni predlog s strani tožnikov ni bil ustrezno substanciran. Gre za absolutno bistveno kršitev določb pravnega

postopka iz 8. točke drugega odstavka 339. člena ZPP ter relativno bistveno kršitev določb pravnega postopka iz prvega odstavka 339. člena ZPP v zvezi z 212. in 213. členom ZPP. Sodišče je nedopustno širilo trditveno podlago tožnikov, ko je z izvedencem ugotavljalo dejstva, ki ne izhajajo iz predložene medicinske dokumentacije. Nasprotuje dejanskim ugotovitvam sodišča glede dogajanja na sestankih, na katerih so bili prisotni A.A. in člani družine B.. Dokazna ocena v zvezi s tem je neprepričljiva in neobrazložena. Izpovedi družine B. nista potrdili niti nepristranski prič C.C. in D.D., kot tudi ne priča E.E.. Ker iz obrazložitve sodbe ne izhaja, zakaj je sodišče izpovedi omenjenih prič štelo kot neprepričljive, je podana absolutna bistvena kršitev določb pravnega postopka iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP. Navaja, da so se izpovedi prič A.B. in B.B. izkazale za pretirane in da je E.E. izpovedal, da je A.A. o članih družine B. vedno govoril s spoštovanjem. Uveljavlja, da je delovno razmerje prve tožnice prenehalo na podlagi izredne odpovedi, ki jo je podala tožena stranka. Postopek odpovedi zaradi kršitve, ki jo je prva tožnica storila 1. 6. 2015, je namreč tožena stranka sprožila že 12. 6. 2015, 19. 6. 2015 pa ji je s priporočeno povratnico poslala izredno odpoved, ki je prva tožnica ni izpodbijala. Poleg tega je izredna odpoved, ki jo je podala prva tožnica, nezakonita. Nasprotuje zaključku sodišča, da naj bi prvo tožnico trpinčila, ker je bila ta v času očitanih ravnanj v bolniškem staležu. Njene delovne naloge je zato upravičeno razdelila med sodelavce. Tudi druga ugotovljena ravnanja v zvezi s prvo tožnico ne predstavljajo ravnanj v nasprotju z določbo 7. člena ZDR-1. Od delodajalca je nerazumno pričakovati, da bo na prošnjo za izrabo letnega dopusta odgovoril v dveh delovnih dneh, prva tožnica pa dostopa do elektronske pošte v času bolniškega staleža ni potrebovala. Dejstvo, da tožniki vse do prejema vabil na zagovor niso opozorili na kršitve njihovih pravic iz delovnega razmerja, dokazuje, da očitanih ravnanj v resnici ni bilo. Sodišče je prvi tožnici prisodilo previsoko odškodnino, saj je vse dogajanje trajalo zelo kratek čas, prvi tožnici pa tudi ni pustilo nobenih trajnih posledic, zato ni upravičena do odškodnine za duševne bolečine zaradi zmanjšanja življenjskih aktivnosti (II Cp 3813/2010). Iz sodbe ni razvidno, zakaj je sodišče kot prepričljivo ocenilo izpoved druge tožnice. Ravnanja tožnikov so zakonitega zastopnika tožene stranke upravičeno razburila, zato je tudi razumljivo, da je drugi tožnici vzel plačilno kartico, ji pri bankah preklical vsa pooblastila in ta delovna opravila prepustil delavcem, ki jim je zaupal. Tožena stranka drugi tožnici plače za marec 2015 ni izplačala zato, ker je predvidevala, da se bodo s člani družine B. dogovorili za novo obliko sodelovanja. Glede odškodnine, prisojene drugi tožnici iz naslova pretrpljenih telesnih bolečin in nevšečnosti med zdravljenjem, ni vzročne zveze med domnevnim trpinčenjem in zdravstvenimi težavami druge tožnice. Tudi pri njej je bilo zmanjšanje življenjskih aktivnosti le začasne narave, zato do odškodnine iz tega naslova ni upravičena. Glede prisojene odškodnine drugi tožnici iz naslova pretrpljenega strahu je podana absolutna bistvena kršitev določb pravnega postopka, ker sodba o tem nima razlogov. Stališče sodišča, da je tretji tožnik podal odpoved preden jo je podala tudi tožena stranka, je napačno. Ugotovitve, da je tretjega tožnika preselila v manjšo pisarno in da mu je delovne zadolžitve od podpisa pogodbe o prenosu poslovnega deleža dalje odredil A.A., ne predstavljajo izrinjanja tretjega tožnika iz delovnega procesa, kot je to zaključilo sodišče. To je bila le logična posledica dejstva, da tretji tožnik od prodaje dalje ni bil več večinski lastnik tožene stranke. Tretji tožnik, razen občutkov prizadetosti, ni opisoval nobenih drugih posledic, zato mu je sodišče neutemeljeno prisodilo odškodnino za pretrpljene telesne bolečine in nevšečnosti med zdravljenjem. Ni podlage za prisojeno odškodnino tretjemu tožniku iz naslova duševnih bolečin zaradi zmanjšanja življenjskih aktivnosti. Iz izvedenskega mnenja izvedenke medicinske stroke namreč izhaja, da je tretjega tožnika prizadela izguba dela, iz njegove izpovedi pa, da zaradi ravnanja tožene stranke ni trajno nesposoben za pridobitno delo. Sodišče je tudi napačno ugotovilo, da v pobot uveljavljanja terjatev zoper tretjega tožnika ne obstoji. Navedb tretjega tožnika, ki jih je ta podal v tretji pripravljalni vlogi, ni mogla prerekati, ker te pripravljalne vloge ni prejela. Sodišče je zato s tem, ko je odločitev oprlo na domnevno neprerekane navedbe tretjega tožnika, storilo bistveno kršitev določb pravnega postopka iz 8. točke drugega odstavka 339. člena ZPP. Poleg tega neprerekanje dejstev, ki so v nasprotju z lastnimi dejstvi, ne pomeni priznanja

teh dejstev. Kršitev iz 8. točke drugega odstavka 339. člena ZPP je podana tudi zato, ker sodišče ni sledilo njenemu dokaznemu predlogu za postavitev izvedenca cenilca. S tem ji je onemogočilo dokazovanje utemeljenosti pobotnega ugovora zoper tretjega tožnika. Meni, da oglas kaže na realno tržno vrednost vozil, resnične tržne vrednosti vozil pa bi lahko ugotovil le sodni izvedenec cenilec. Pritožbenemu sodišču predlaga, da njeni pritožbi ugodi in izpodbijani del sodbe spremeni tako, da zahtevek tožnikov v celoti zavrne, oziroma da izpodbijani del sodbe razveljavi in zadevo v tem obsegu vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje.

5. Pritožba druge tožnice je utemeljena, pritožba tožene stranke pa je delno utemeljena.

6. Pritožbeno sodišče je preizkusilo izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje v mejah uveljavljenih pritožbenih razlogov, pri čemer je po uradni dolžnosti pazilo na absolutne bistvene kršitve postopka, naštete v 2. odstavku 350. člena Zakona o pravnem postopku (ZPP, Ur. l. RS, št. 26/99 in nasl.), ter na pravilno uporabo materialnega prava.

7. Tožniki so od tožene stranke zahtevali plačilo nepremoženjske škode zaradi trpinčenja na delovnem mestu, v posledici z njihove strani podanih izrednih odpovedi pogodb o zaposlitvi pa odpravnino in odškodnino v višini izgubljenega plačila za čas odpovednega roka. Od tožene stranke so zahtevali tudi neizplačane plače, povračilo stroškov za prehrano med delom, regres za letni dopust (za leto 2014 v celoti, za leto 2015 pa sorazmerni del) in plačilo razlike med nadomestilom za brezposelnost in pripadajočo plačo. Tožena stranka je v pobot uveljavljala terjatev zoper tretjega tožnika v znesku 41.700,00 EUR s pripadajočimi pripadki.

O pritožbi druge tožnice:

8. Sodišče prve stopnje je zaključilo, da izredna odpoved, ki jo je druga tožnica toženi stranki podala 22. 6. 2015, ni mogla učinkovati. Ta zaključek je utemeljilo z ugotovitvijo, da je drugi tožnici delovno razmerje prenehalo že 1. 4. 2015, in sicer na podlagi izredne odpovedi z dne 17. 6. 2015, ki ji jo je tožena stranka podala zaradi neupravičenega izostanka z dela od 1. 4. 2015 dalje (odpovedni razlog po 4. alineji prvega odstavka 110. člena Zakona o delovnih razmerjih - ZDR-1, Ur. l. RS, št. 21/13 in nasl.). Drži, da je tožena stranka drugi tožnici izredno odpoved priporočeno po pošti poslala 17. 6. 2015 in da je bila druga tožnica o prejemu te pošiljke obveščena 18. 6. 2015, vendar se je pošiljka 14. 7. 2015 vrnila pooblaščenцу tožene stranke z oznako "ni dvignil". Sodišče prve stopnje je tako na podlagi (v času odločanja še veljavnega) četrtega odstavka 88. člena ZDR-1 štelo, da je bila vročitev izredne odpovedi drugi tožnici opravljena s fikcijo vročitve po preteku osmih dni od prvega poskusa vročitve (tj. 26. 6. 2015).

9. Pritožba pravilno opozarja, da je Ustavno sodišče RS z odločbo opr. št. U-I-200/15, Up-936/15 z dne 16. 3. 2017 v postopku za oceno ustavnosti četrtega odstavka 88. člena ZDR-1 razveljavilo. Ugotovilo je namreč, da ureditev vročitve odpovedi pogodbe o zaposlitvi delavcu po pošti, na podlagi katere se odpoved, ki je delavec do izteka roka za prevzem na pošti ni prevzel, vrne pošiljatelj, v součinkovanju s pravili o materialnih in prekluzivnih rokih, lahko pripelje do izgube sodnega varstva zoper odpoved pogodbe o zaposlitvi. Druga tožnica torej v pritožbi utemeljeno uveljavlja nezakonito vročitev izredne odpovedi, ki ji jo je podala tožena stranka, kar torej spreminja ključno ugotovitev sodišča prve stopnje o tem, da izredna odpoved, ki jo je podala druga tožnica, ni mogla učinkovati. Zaradi napačno zavzetega stališča, da izredna odpoved druge tožnice ni mogla imeti veljavnih učinkov, je sodišče prve stopnje preuranjeno zavrnilo zahteve druge tožnice za plačilo odpravnine in odškodnine po tretjem odstavku 111. člena ZDR-1, razlike v plači za mesece april, maj in junij 2015, plačilo 131,14 EUR iz naslova

sorazmernega dela regresa za letni dopust za leto 2015 ter za plačilo zneska 13.297,50 EUR iz naslova razlike med nadomestilom za brezposelnost in plačo, ki bi jo druga tožnica prejela, če bi delala. Izredno odpoved druge tožnice je torej treba presoditi na enak način, kot je sodišče prve stopnje to storilo glede prve tožnice - ali so izpolnjeni formalni pogoji in vsebinski razlogi za zakonitost sporne izredne odpovedi druge tožnice. Če bo ugotovljeno, da je bila izredna odpoved druge tožnice zakonita, bo podan temelj za priznanje odpravnine in odškodnine, odločitev o ostalih denarnih terjatvah pa je odvisna od ugotovitve, kdaj je tožnici prenehalo delovno razmerje pri toženi stranki. Obstoj delovnega razmerja je namreč pogoj za priznanje ostalih vtoževanih denarnih terjatev. Treba je torej raziskati učinke tožnične izredne odpovedi, s čemer se sodišče prve stopnje v prvotnem postopku, v katerem je izredno odpoved druge tožnice v celoti štelo za neučinkovito, še ni ukvarjalo.

O pritožbi tožene stranke:

10. Pritožba ne nasprotuje ugotovitvi sodišča prve stopnje, da je tožena stranka prvi tožnici izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi vročila 19. 6. 2015, kot tudi ne, da je prva tožnica svojo izredno odpoved toženi stranki vročila že dan pred tem (18. 6. 2015). Glede na navedeno je pravilno stališče sodišča prve stopnje, da je prvi tožnici delovno razmerje pri toženi stranki prenehalo na podlagi izredne odpovedi, ki jo je podala sama. Ker je bila zato izredna odpoved, ki jo je prvi tožnici podala tožena stranka, pravno neučinkovita (tožena stranka je namreč z njo odpovedala delovno razmerje, ki ni več obstajalo), za odločitev ni pomembno, da prva tožnica zoper to izredno odpoved ni uveljavljala sodnega varstva.

11. Neutemeljeno je tudi pritožbeno uveljavljanje, da je bila izredna odpoved, podana s strani prve tožnice, nezakonita. Po pravilni ugotovitvi sodišča prve stopnje je prva tožnica izpolnila oba pogoja iz drugega odstavka 111. člena ZDR-1, in sicer je toženo stranko 12. 6. 2015 (pisno) opomnila na izpolnitev obveznosti, o kršitvah pa je istega dne pisno obvestila tudi inšpektorat za delo. Odpoved je bila tudi po vsebini podana iz zakonitega razloga. Po četrti alineji 111. člena ZDR-1 namreč lahko delavec delodajalcu poda izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi, če mu ta dvakrat zaporedoma ni izplačal plače ob zakonsko oziroma pogodbeno dogovorjenem roku. Tožena stranka v pritožbi niti ne nasprotuje ugotovitvi sodišča prve stopnje, da prvi tožnici plače za marec 2015, kot tudi vseh nadaljnjih plač do podaje izredne odpovedi, ni plačala. Ker je bila izredna odpoved prve tožnice zakonita, ji je sodišče prve stopnje na podlagi tretjega odstavka 111. člena ZDR-1 utemeljeno prisodilo odpravnino, določeno za primer redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, in odškodnino v višini izgubljenega plačila za čas odpovednega roka.

12. Tožena stranka v pritožbi neutemeljeno uveljavlja, da je delovno razmerje tretjemu tožniku prenehalo na podlagi izredne odpovedi, ki mu jo je podala sama. Po pravilni ugotovitvi sodišča prve stopnje je namreč tretji tožnik toženi stranki izredno odpoved podal 22. 6. 2015 (vročitev je bila opravljena 23. 6. 2015). Pritožba ne nasprotuje ugotovitvam, da je bila redna odpoved pogodbe o zaposlitvi s ponudbo nove pogodbe s strani tožene stranke tretjemu tožniku vročena 3. 7. 2015 ter da je tožena stranka tretjemu tožniku 9. 7. 2015 podala še izredno odpoved zaradi neupravičene odsotnosti z dela. Pravilno je tako stališče sodišča prve stopnje, da obe odpovedi, podani s strani tožene stranke, nista imeli učinka, ker sta odpovedovali delovno razmerje, ki zaradi učinkovanja izredne odpovedi tretjega tožnika od 23. 6. 2015 dalje ni več obstajalo.

13. Kljub takšnemu pravilnemu razlogovanju sodišča prve stopnje, ni podlage za potrditev odločitve, ki se nanaša na priznane terjatve tretjega tožnika zoper toženo stranko. Kot bo obrazloženo v nadaljevanju, je razlog za to posledica razveljavitve odločitve sodišča prve stopnje o tem, da ne obstoji terjatev tožene

stranke, uveljavljana v pobot zoper tretjega tožnika.

14. Sodišče prve stopnje je delno ugodilo tožnikovim odškodninskim zahtevkom za plačilo nepremoženjske škode, saj je ugotovilo, da je tožena stranka zoper njih kršila prepoved trpinčenja na delovnem mestu. Pri tej presoji se je oprlo na pravilno pravno podlago iz četrtega odstavka 7. člena ZDR-1, v skladu s katero je prepovedano vsako ponavljajoče se ali sistematično, graje vredno ali očitno negativno in žaljivo ravnanje ali vedenje, usmerjeno proti posameznim delavcem na delovnem mestu ali v zvezi z delom.

15. Pritožba neutemeljeno uveljavlja, da sodišče prve stopnje ne bi smelo slediti dokaznemu predlogu tožnikov za postavitve sodnega izvedenca medicinske stroke, češ da ta ni bil ustrezno substanciran. Tožniki so namreč že v tožbi izčrpno navedli, kakšne telesne bolečine, duševne bolečine zaradi zmanjšanja življenjskih aktivnosti in okrnitve osebnostnih pravic ter kakšen strah so trpeli v posledici trpinčenja na delovnem mestu. V dokaz teh navedb so med drugim predlagali postavitev sodnega izvedenca medicinske stroke. Ker pritožbeni očitke, da ta dokazni predlog ni bil obrazložen, ni neutemeljen, sodišče prve stopnje ni storilo absolutne bistvene kršitve določb pravnega postopka iz 8. točke drugega odstavka 339. člena ZPP. Prav tako ni storilo relativne bistvene kršitve določb pravnega postopka iz prvega odstavka 339. člena ZPP v zvezi z 212. in 213. členom ZPP, ko je temu dokaznemu predlogu ugodilo.

16. Pritožba pavšalno uveljavlja, da je sodišče prve stopnje nedopustno širilo trditveno podlago tožnikov, ko je s pomočjo izvedenca medicinske stroke ugotovilo tudi dejstva, ki iz predložene medicinske dokumentacije ne izhajajo. Ta pritožbeni očitke ni obrazložen. Medicinska dokumentacija, ki so jo tožniki predložili, ne predstavlja njihove trditvene podlage, temveč dokaz, ki te trditve potrjuje. Sicer pa tudi ne drži, da je sodišče prve stopnje ugotavljalo dejstva mimo navedb tožnikov, tako da tudi s tem v zvezi sodišče prve stopnje ni storilo bistvene kršitve določb pravnega postopka iz 8. točke drugega odstavka 339. člena ZPP.

17. Sodišče prve stopnje je zaključek, da je tožena stranka tožnike trpinčila na delovnem mestu, utemeljilo z naslednjimi ugotovitvami:

- tožena stranka je prvi tožnici je že naslednji dan zatem, ko je nastopila bolniški stalež, onemogočila dostop do elektronske pošte, v njeno pisarno je premestila sodelavca, njene delovne naloge pa razdelila med druge zaposlene; ko je prva tožnica po zaključku bolniškega staleža na oba direktorja tožene stranke naslovila prošnjo za izrabo letnega dopusta, ji niti E.E. niti A.A. nista odgovorila;

- zakoniti zastopnik tožene stranke A.A. se je na sestankih s člani družine B. obnašal nedostojno in neprimerno;

- drugi tožnici je rekel, da je prav, da so "crknili", da so še prepozno crknili, da so sami sebi kradli in da bo B.B. (tretji tožnik) crknil ali pa ga bo kap, ker tega ne bo prenesel; nadalje ji je rekel, da bo "šla" hiša ter jo vprašal od kod so jemali denar, če ne iz firme; vzel ji je plačilno kartico in ji pri bankah preklical vsa pooblastila, zato je od tega dne dalje opravljala le še delo v zvezi s pošto; na sestanku 3. 4. 2015 ji je rekel, naj ostane doma in da naj se hodi (v službo) samo še "štempljat", takoj zatem pa odprl vrata pisarne in ob prisotnosti treh sodelavk na glas rekel, da bo (druga tožnica) ostala doma, da ne bo bogu in firmi kradla časa in denarja; že naslednjega dne je v njeno pisarno premestil sodelavko D.D.;

- tretjemu tožniku je na sestanku rekel, naj manj pije, drugače ga bo kap; 14 dni po sklenitvi pogodbe o

prodaji poslovnega deleža mu je odredil, naj se iz svoje pisarne preseli v manjšo pisarno v bližini stranišča, vodstvu tožene stranke pa naročil, da članom družine B. ne smejo odrediti nobenih del in nalog; od tedaj dalje tretji tožnik v službi ni imel nobenega dela;

- na predlog tožnikov, naj jim poda odpovedi pogodb o zaposlitvi, jim je A.A. odgovoril, da tega ne bo storil, temveč bo poskrbel, da bodo sami odšli;

- tožena stranka tožnikom od meseca marca 2015 dalje ni izplačevala plač - za te mesece jim je obračunala le davke in prispevke od minimalne plače.

18. Sodišče prve stopnje je pravilno presodilo, da zgoraj povzeta ravnanja tožene stranke (oziroma njenega zakonitega zastopnika) predstavljajo sistematično izrinjanje tožnikov iz delovnega razmerja in s tem prepovedano trpinčenje na delovnem mestu. Dejstvo, da tožniki tožene stranke vse do prejema vabil na zagovore v postopkih izrednih odpovedi pogodb o zaposlitvi na kršitve niso opozorili, ne dokazuje, da očitanih ravnanj ni bilo, zato je pritožbeno uveljavljanje v tej smeri neutemeljeno. Pritožba tudi neutemeljeno kot bistveno izpostavlja, da je bilo neprimerno ravnanje A.A. izzvano s strani tožnikov (ti so sicer tudi po ugotovitvi sodišča prve stopnje v postopku prodaje poslovnega deleža ravnali v nasprotju s pogodbeno prevzetimi zavezami glede konkurenčne prepovedi in obstoječih individualnih pogodb o zaposlitvi). Izzvanost ne more imeti za posledico ugotovitve, da trpinčenja sploh ni bilo. V skladu s prvim odstavkom 47. člena ZDR-1 je namreč delodajalec dolžan zagotavljati takšno delovno okolje, v katerem noben delavec ne bo izpostavljen trpinčenju na delovnem mestu in v ta namen sprejeti ustrezne ukrepe, v nasprotnem primeru pa je delavcu odškodninsko odgovoren po splošnih pravilih civilnega prava (8. člen ZDR-1). Četudi torej delavec pri opravljanju dela ravna v nasprotju s svojimi obveznostmi, to ne opravičuje nedopustnega ravnanja delodajalca do delavca.

19. Ne drži, da je dokazna ocena glede dogajanja na sestankih, na katerih so bili prisotni A.A. in člani družine B., neobrazložena in neprepričljiva. Sodišče prve stopnje je namreč za vse ugotovitve glede ravnanj tožene stranke, ki jih je opredelilo kot mobing, navedlo jasne razloge, pritožbeno sodišče pa se z dokazno oceno strinja. Pritožba tako neutemeljeno izpostavlja izpoved prič E.E., da je A.A. o članih družine B. vedno govoril s spoštovanjem. Po pravilni ugotovitvi sodišča prve stopnje je namreč A.A. v izpovedi priznal, da je tretjemu tožniku rekel, naj manj pije, da ga ne bo kap. Neutemeljen je s tem v zvezi tudi očitki bistvene kršitve določb pravnega postopka iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP, saj so iz obrazložitve sodbe razvidni razlogi, zakaj je sodišče prve stopnje izpovedi prič D.D. in C.C. ocenilo kot neprepričljivi. Obrazložilo je, da se prič, sicer tudi še vedno zaposleni pri toženi stranki, glede na časovno oddaljenost spornih dogodkov niti nista spominjali.

20. Tožena stranka v pritožbi ravnanja, ki jih je sodišče prve stopnje opredelilo kot mobing, neutemeljeno opravičuje z navedbami, da je delovne naloge prve tožnice med druge delavce razdelila zato, ker je le na ta način lahko zagotovila nemoten potek dela, ter da je od delodajalca nerazumno pričakovati, da bi moral na prošnjo za izrabo letnega dopusta odgovoriti v dveh delovnih dnevih. Tudi po presoji pritožbenega sodišča namreč ti dve ravnanji, predvsem v kontekstu ostalih ugotovljenih ravnanj (da je tožena stranka takoj zatem, ko je prva tožnica nastopila bolniški stalež, v njeno pisarno preselila drugega delavca, da ji je onemogočila dostop do elektronske pošte od doma ter da ji je samovoljno prenehala izplačevati plačo), kažeta na sistematično izrinjanje prve tožnice iz delovnega razmerja in s tem trpinčenje na delovnem mestu. Tudi več dogodkov, ki so vsak zase lahko manjšega pomena, gledano skupno lahko pomenijo trpinčenje.

21. Sodišče prve stopnje je v zvezi s tem utemeljeno izpostavilo tudi okoliščino, da tožena stranka tožnikom od meseca marca 2015 dalje ni izplačala plač. Tožena stranka neutemeljeno vztraja pri sklicevanju na okoliščino, da so si tožniki v nasprotju z dogovorom dva meseca pred prodajo poslovnega deleža zvišali plačo, saj to ne more biti upravičen razlog za neizplačilo plač. Prav tako je s tem v zvezi neutemeljeno sklicevanje tožene stranke na to, da drugi tožniki plače za mesec marec 2015 ni izplačala zato, ker je predvidevala, da se bodo s člani družine B. dogovorili za drugo obliko sodelovanja. Poleg tega po pravilni ugotovitvi sodišča prve stopnje zadržanje izplačila plač ni veljalo le do 17. 3. 2015, temveč vse do prenehanja delovnega razmerja tožnikov pri toženi stranki, kar dodatno dopolnjuje niz nedopustnih ravnanj tožene stranke do tožnikov.

22. Sodišče prve stopnje se je pri odmeri odškodnine za tožnikom nastalo nepremoženjsko škodo pravilno oprlo na določbo 179. člena Obligacijskega zakonika (OZ; Ur. l. RS, št. 83/2001 in nasl.). V skladu z 8. členom ZDR-1 je namreč delodajalec v primeru trpinčenja na delovnem mestu delavcu odškodninsko odgovoren po splošnih pravilih civilnega prava, kot nepremoženjska škoda, ki je nastala delavcu, pa se (poleg pravno priznanih oblik nepremoženjske škode iz 179. člena OZ) štejejo tudi pretrpljene duševne bolečine zaradi nezagotavljanja varstva pred trpinčenjem na delovnem mestu v skladu s 47. členom ZDR-1. Pri odmeri odškodnine za nepremoženjsko škodo se mora upoštevati, da je ta učinkovita in sorazmerna s škodo, ki jo je utrpel delavec.

23. Tožena stranka se v pritožbi utemeljeno zavzema za znižanje prisojene odškodnine iz navedenega naslova. Sodišče prve stopnje je prvi tožnici prisodilo previsoko odškodnino iz naslova telesnih bolečin in nevšečnosti med zdravljenjem v višini 2.000,00 EUR. Ob upoštevanju dejanskih ugotovitev, da so pri njej hude težave (prizadetost, nespečnost in zaskrbljenost zaradi dogajanja) trajale le en mesec, zmerne psihične težave (tesnoba) pa do zaključka bolniškega staleža 4. 8. 2015, pravično in primerno odškodnino iz tega naslova predstavlja znesek 1.200,00 EUR. Pritožba ne nasprotuje pravilni presoji sodišča prve stopnje, da je prva tožnica iz naslova pretrpljenega strahu v posledici trpinčenja na delovnem mestu upravičena do odškodnine v znesku 200,00 EUR. Utemeljeno pa je pritožbeno uveljavljanje, da je sodišče prve stopnje prvi tožnici neutemeljeno priznalo še odškodnino za duševne bolečine zaradi zmanjšanja življenjskih aktivnosti (v višini 1.000,00 EUR). Po ugotovitvi sodišča prve stopnje je namreč prva tožnica duševne bolečine iz tega naslova trpela le do zaključka bolniškega staleža. Začasno zmanjšanje življenjskih aktivnosti (razen v izjemnih okoliščinah, ki v obravnavani zadevi niso podane) pa se upošteva v okviru prisoje odškodnine za telesne bolečine in neugodnosti med zdravljenjem. Ker torej sodišče prve stopnje zmanjšanja življenjskih aktivnosti pri prvi tožnici ni ugotovilo, do odškodnine iz tega naslova ne more biti upravičena, začasno zmanjšanje življenjskih aktivnosti pa je zajeto že v priznani odškodnini iz naslova telesnih bolečin in nevšečnosti med zdravljenjem. Glede na navedeno je prva tožnica zaradi trpinčenja na delovnem mestu upravičena do odškodnine za nepremoženjsko škodo v skupnem znesku 1.400,00 EUR in ne 3.200,00 EUR, kot ji je prisodilo sodišče prve stopnje.

24. Pritožba v zvezi z prisojeno odškodnino drugi tožnici iz naslova telesnih bolečin in nevšečnosti med zdravljenjem v znesku 1.000,00 EUR neutemeljeno uveljavlja, da med ravnanjem tožene stranke in zdravstvenimi težavami druge tožnice ni vzročne zveze. Sodišče prve stopnje je resda neustrezno izpostavilo, da je druga tožnica že od leta 2000 trpela za depresivno motnjo in da so na depresivno epizodo v letu 2015 vplivali tudi drugi vzroki (izjemno neugodne okoliščine doma), vendar pa je za ugotovitev relevantne vzročne zveze ključna ugotovitev izvedenke psihiatrične stroke, da je bilo doživljanje trpinčenja na delovnem mestu povod za psihično neravnovesje druge tožnice v letu 2015.

25. Pritožba glede prisojene odškodnine zaradi pretrpljenega strahu drugi tožnici neutemeljeno uveljavlja

absolutno bistveno kršitev določb pravnega postopka iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP, češ da sodišče prve stopnje te odločitve ni ustrezno obrazložilo. V 29. točki obrazložitve sodbe je namreč navedlo jasne razloge za odločitev, da je druga tožnica iz tega naslova upravičena do odškodnine v znesku 500,00 EUR.

26. Pritožba pa utemeljeno uveljavlja, da sodišče prve stopnje drugi tožnici ne bi smelo prisoditi 2.000,00 EUR odškodnine za duševne bolečine zaradi zmanjšanja življenjskih aktivnosti. Tudi pri njej je bilo namreč zmanjšanje življenjskih aktivnosti le začasne in ne trajne narave (po ugotovitvi sodišča prve stopnje si je druga tožnica do konca leta 2015 povsem opomogla in sedaj popolnoma normalno funkcionira). Ob upoštevanju vsega navedenega je druga tožnica zaradi trpinčenja na delovnem mestu upravičena do odškodnine za nepremoženjsko škodo v skupnem znesku 1.500,00 EUR in ne 3.500,00 EUR, kot ji je prisodilo sodišče prve stopnje.

27. Nakazano je že bilo, da zaradi razveljavitve tistega dela odločitve sodišča prve stopnje, ki se nanaša na pobotni ugovor tožene stranke, pritožbeno sodišče v posledici razveljavlja tudi odločitev sodišča prve stopnje, s katero je bilo zahtevku tretjega tožnika ugodeno. Vseeno pritožbeno sodišče pojasnjuje, da pritožba neutemeljeno nasprotuje presoji sodišča prve stopnje, da je tretji tožnik upravičen do odškodnine iz naslova pretrpljenih telesnih bolečin in nevšečnosti med zdravljenjem. Ne drži, da tretji tožnik razen občutkov prizadetosti ni opisoval nobenih drugih psihičnih ali fizičnih posledic trpinčenja. Iz psihiatrične anamneze na 9. strani izvedenskega mnenja namreč izhaja, da trpi za nespečnostjo, da ga tišči v želodcu in da se tudi na splošno počuti slabo. Utemeljeno pa pritožba izpodbija zaključke sodišča glede zmanjšanja življenjskih aktivnosti, saj tretji tožnik občutkov nemoči, jeze, ponižanja in razočaranja ne trpi le zaradi posledic mobinga, temveč tudi zaradi razlogov izven sfere tožene stranke (tj. zaradi izgube podjetja, premoženja, ugleda v skupnosti in spoštovanja njegovih najbližjih).

28. Tožena stranka je zoper tretjega tožnika v pobot uveljavljala terjatev iz naslova njegove odškodninske odgovornosti v skupnem znesku 41.700,00 EUR s pripadajočimi pripadki. Odgovornost tretjega tožnika je utemeljevala z navedbami, da je ta v obdobju od novembra 2012 do januarja 2015 pod tržno ceno prodal pet rabljenih vlečnih vozil, s čimer ji je povzročil škodo. Za odločitev o pobotnem ugovoru je zato relevanten prvi odstavek 177. člena ZDR-1, v skladu s katerim mora delavec delodajalcu povrniti škodo, ki mu jo na delu ali v zvezi z delom povzroči namenoma ali iz hude malomarnosti, za ugotovitev odškodninske odgovornosti delavca pa morajo biti kumulativno podani vsi elementi, ki izhajajo iz splošnih pravil obligacijskega prava (131. in nadaljnji členi OZ): nastanek škode (delodajalcu), nedopustno ravnanje delavca, vzročna zveza med škodo in nedopustnim ravnanjem delavca ter odgovornost delavca. Dokazno breme glede obstoja prvih treh predpostavk nosi delodajalec (tožena stranka), glede četrte predpostavke pa velja obrnjeno dokazno breme, zato mora delavec (tretji tožnik) izkazati, da je v danih okoliščinah ravnal tako, kot je treba.

29. Pritožba sodišču prve stopnje neutemeljeno očita kršitev načela kontradiktornosti, češ da je pri odločitvi upoštevalo navedbe tretjega tožnika iz pripravljalne vloge z dne 16. 5. 2016, ki toženi stranki ni bila nikoli vročena. Iz potrdila o oddaji pošiljke na list. št. 86 v spisu namreč izhaja, da so tožniki to pripravljalno vlogo pooblaščenca tožene stranke odposlali 12. 5. 2016. Iz listine "sledenje pošiljk - podatki izbrane pošiljke" na list. št. 137 v spisu je razvidno, da je bila ta naslovniku (pooblaščenca tožene stranke) tudi vročena (16. 5. 2016). Ker se je torej tožena stranka z vsebino pripravljalne vloge lahko seznanila, uveljavljana bistvena kršitev določb pravnega postopka iz 8. točke drugega odstavka 339. člena ZPP, ki je podana, če kakšni stranki z nezakonitim postopanjem, zlasti pa z opustitvijo vročitve, ni bila dana možnost obravnavanja pred sodiščem, ni podana.

30. Sodišče prve stopnje je zaključek, da v pobot uveljavljana terjatev ne obstoji, med drugim utemeljilo z ugotovitvijo, da tožena stranka ni prerekala navedb tretjega tožnika glede števila prevoženih kilometrov (tretji tožnik je zatrjeval, da so imela prodana vozila bistveno več prevoženih kilometrov, kot je zatrjevala tožena stranka) in glede zamenjave pnevmatik (trdil je, da je pred prodajo pnevmatike zamenjal s starimi, obrabljenimi). Tožena stranka v pritožbi v zvezi s tem pravilno uveljavlja, da so bile navedbe tretjega tožnika v nasprotju s tistimi, ki jih je sama pred tem podala v pripravljalni vlogi z dne 21. 4. 2016. Dejstvo, da navedb tretjega tožnika ni izrecno prerekala, še ne pomeni, da je odstopila od svojih prvotnih navedb. Predvsem pa njena pasivnost ne pomeni, da je s strani tretjega tožnika zatrjevana dejstva priznala kot resnična, kot je napačno zaključilo sodišče prve stopnje, sklicujoč se pri tem na drugi odstavek 214. člena ZPP. Po tej določbi se dejstva, ki jih stranka ne zanika, ali jih zanika brez navajanja razlogov, ne štejejo za priznana, če namen zanikanja teh dejstev izhaja iz siceršnjih navedb stranke.

31. Tožena stranka je protipravno ravnanje tretjega tožnika, vzročno zvezo med njegovim ravnanjem in nastalo škodo ter višino škode utemeljevala z navedbami, da so bila sporna vozila prodana po ceni, ki je bistveno nižja od tržne, v dokaz teh navedb pa je predlagala postavitve sodnega izvedenca cenilca. Sodišče prve stopnje je izvedbo tega dokaza zavrnilo z obrazložitvijo, da izvedenec, glede na to, da si prodanih vozil ne bi mogel ogledati, njihove tržne vrednosti ob prodaji ne bi mogel določiti. Ker sodišče za takšno presojo ne razpolaga z ustreznim strokovnim znanjem (to, da tržne vrednosti vozil ni mogoče ugotoviti zgolj na podlagi karakteristik, ki sta jih navedli stranki, bi namreč lahko ocenil ravno izvedenec), je izvedbo tega dokaza neutemeljeno zavrnilo. Ta dokaz je zmotno napačno ocenilo kot očitno neprimeren dokaz za ugotavljanje odločilnih dejstev. Zato pritožba v zvezi s tem utemeljeno uveljavlja onemogočeno dokazovanje in se pri tem sklicuje na absolutno bistveno kršitev določb pravnega postopka iz 8. točke drugega odstavka 339. člena ZPP.

32. V zvezi z elementi odškodninske odgovornosti, ki se nanašajo na pobotni ugovor tožene stranke, pritožbeno sodišče pojasnjuje, da je sodišče prve stopnje zaključek o tem, da tretji tožnik ni ravnal protipravno, zmotno oprlo na ugotovitev, da so mu bila v tem obdobju kot svetovalcu pri toženi stranki podeljena polna pooblastila za odprodajo rabljenih vozil in priklopnikov. Dejstvo, da ima delavec pooblastilo za opravo določenega posla, namreč še ne pomeni, da njegovo ravnanje pri opravi posla ne more biti protipravno. Za presojo protipravnega ravnanja tretjega tožnika tudi ni bistveno, da tožena stranka v postopku na prvi stopnji ni navedla, za koga konkretno je imel tretji tožnik namen pridobiti protipravno premoženjsko korist. Trditvenemu bremenu je zadostila že z navedbami, da je ta sporna vozila prodal po ceni, ki je bila bistveno nižja od tržne in ji s tem povzročil škodo, njegovo ravnanje pa je bilo v nasprotju z določili pogodbe o zaposlitvi in delovno pravno zakonodajo.

33. Glede na navedene razloge je pritožbeno sodišče pritožbi druge tožnice ugodilo, izpodbijani del sodbe (II/2., II/3. in II/7. točka, drugi odstavek II/4. in drugi odstavek II/6. točke izreka) razveljavilo ter zadevo v tem obsegu vrnilo sodišču prve stopnje v novo sojenje (355. člen ZPP), da upošteva zgoraj obrazložena stališča in napotila v zvezi z vprašanjem zakonitosti in učinkovanja izredne odpovedi druge tožnice ter ponovno odloči o njenih zahtevkih v zvezi s tem.

34. Ker je pritožba tožene stranke zoper višino prvi in drugi tožnici prisojene odškodnine iz naslova trpinčenja na delovnem mestu delno utemeljena, je pritožbeno sodišče na podlagi 5. alineje 358. člena ZPP izpodbijani del sodbe v I./1.a in II/1. točki delno spremenilo tako, da je prisojene zneske odškodnin znižalo na 1.400,00 EUR (za prvo tožnico) oziroma na 1.500,00 EUR (za drugo tožnico), v presežku pa je zahtevke iz tega naslova zavrnilo.

35. Ker je pritožba tožene stranke utemeljena tudi v delu, v katerem nasprotuje ugotovitvi neobstoja v pobot uveljavljane terjatve, je pritožbeno sodišče razveljavilo IV. točko izreka sodbe in zadevo v tem obsegu vrnilo sodišču prve stopnje v novo sojenje (354. člen ZPP), da odpravi ugotovljeno kršitev določb pravnega postopka in izvede dokaz s postavitvijo sodnega izvedenca cenilca. Ko bo po dopolnitvi dokaznega postopka ponovno odločalo o obstoju v pobot uveljavljane terjatve, naj upošteva, da je pobotni ugovor obrambno sredstvo tožene stranke, katerega namen je doseči zavrnitev tožbenega zahtevka tožeče stranke. Sodišče prve stopnje je zato ravnalo napačno (v smislu prekoračitve tožbenega zahtevka), ko je ugotovilo neobstoje v pobot uveljavljane terjatve tudi v znesku, ki je presegal skupni znesek, ki ga je v III. točki izreka sodbe prisodilo tretjemu tožniku. Ker je od odločitve o pobotnem ugovoru odvisna usoda zahtevkov tretjega tožnika, je bilo potrebno razveljaviti tudi ugodilni del III. točke izreka sodbe ter zadevo še v tem obsegu vrniti sodišču prve stopnje v novo sojenje.

36. Ker ostali pritožbeni razlogi niso podani, kot tudi ne razlogi, na katere se pazi po uradni dolžnosti, je pritožbeno sodišče pritožbo tožene stranke v preostalem delu zavrnilo kot neutemeljeno in v nespremenjenem in nerazveljavljenem delu potrdilo sodbo sodišča prve stopnje (353. člen ZPP).

37. Zaradi takšne odločitve o glavni stvari, je bilo potrebno razveljaviti tudi odločitev o stroških postopka, ki se nanaša na drugo tožnico in na toženo stranko (165. člen ZPP), saj je odločitev o stroških postopka v tem sporu odvisna od končnega uspeha strank, ki v tej fazi postopka še ni znan.

38. Pritožbeni stroški so nadaljnji stroški postopka (165. člen ZPP).

Datum zadnje spremembe: 13.12.2017